

TILSYNSUTVALGET FOR DOMMERE

KLAGE FRA A OG B, PÅ DOMMER C, X DOMSTOL. SAK 29/05.

Tilsynsutvalget for dommere har i møte 27. juni 2005 truffet vedtak i ovennevnte sak.

Vedtaket er truffet av følgende medlemmer: Anne Lise Rønneberg, Trine Buttingsrud Mathiesen, Eva Nygaard Ottesen, Helen Bjørnøy og Inger Lise Gjørnv. De tre siste har møtt som personlige vararepresentanter for Jon Høyland, Halvor Kjølstad og Wenche Frogn Sellæg som alle hadde forfall.

A og B har ved brev av 23. mars 2005 inngitt klage på dommer C ved X domstol. Ved brev av 7. april 2005 har Tilsynsutvalgets sekretariat varslet A og B om at klagen vil bli vurdert avvist, dels på grunn av at klagen synes å gjelde misnøye med rettsavgjørelser, dels på grunn av at klagefristen synes utløpt. Med bakgrunn i klagernes kommentarer til avvisningsspørsmålet i brev av 13. april 2005, ble klagen likevel forelagt innklagede dommer til uttalelse. Embetsleder ved X domstol er orientert om klagen og har også kommet med en uttalelse i saken. A og B har kommentert de inngitte uttalelsene i brev av 30. mai 2005. Dette er igjen kommentert av dommer C den 10. juni 2005, og klagerne er orientert om hennes uttalelse. Partene er gjort kjent med at utvalget nå anser saksforberedelsen for avsluttet og at saken er klar for behandling. Etter dette har utvalget mottatt ytterligere et brev fra klagerne av 17. juni 2005. Utvalget finner det ikke nødvendig å innhente ytterligere uttalelser eller dokumentasjon i saken.

Til klagen bemerkes følgende:

Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptre i strid med god dommerskikk, jf. domstoloven § 236 første ledd.

Imidlertid gjelder det visse lovbestemte unntak fra denne myndigheten. En viktig begrensning i utvalgets myndighet følger av bestemmelsen i domstoloven § 236 fjerde ledd, som sier at utvalget ikke kan vurdere forhold som kan overprøves etter reglene i rettspleielovgivningen for øvrig. Det betyr at dersom et forhold kan brukes som grunnlag for kjæremål eller anke til høyere domstol, kan Tilsynsutvalget ikke vurdere dette.

Det fremgår av klagen at A og B er aksjonærer i selskapet D, som er undergitt konkursbehandling ved X domstol. Dommer C har vært ansvarlig dommer i saken.

Konkurs hos D ble åpnet 5. november 2003. Det ble benyttet rettsmidler mot åpningskjennelsen som først ble rettskraftig ved kjennelse fra Høyesteretts kjæremålsutvalg av 30. juli 2004. Siden konkursåpningen ble rettskraftig, har det blitt avholdt to skiftesamlinger i saken; 13. oktober og 29. november 2004.

Klagen refererer seg til dommer C's behandling av det angjeldende konkursbo. I det alt vesentlige gjelder klagen dommerens unnlattelse av å erstatte to kreditorutvalgsmedlemmer, som etter klagernes mening var inhabile.

A og B skriver i denne forbindelse bl.a. følgende:

Kreditorenes krav om å få erstattet de to klart inhabile representantene for E, advokatene F og G, ble overhodet ikke behandlet. At dommeren kunne overse dette kravet, var fullstendig utelukket, jfr. vårt krav av 13.10.04 som ble fremlagt under skiftesamlingen..

...

Da kjennelsen forelå ved årsskiftet, var denne problemstillingen ikke nevnt med ett eneste ord. Retten kom til at kreditorer med uprioriterte fordringer ikke hadde stemmerett – og så ble kravet om utskiftning av de inhabile medlemmene av kreditorutvalget rett og slett ”glemt” av retten..

Trass i våre påminnelser har retten valgt ikke å ville følge opp saken for i stedet å få avsluttet bobehandlingen. Og i januar d.å. ble så en ny advokat oppnevnt som bobestyrer som heller ikke bryr seg med at han har ”arvet” to inhabile medlemmer i sitt bostyre.

...

For vårt krav nå om at hun entlediges, er det tilstrekkelig å kunne fastslå at også dommer C har hatt – og har – en klar egeninteresse i å få avsluttet denne bobehandlingen snarest og ”enklest” mulig. Hun er nemlig klar over at det foreligger – i det minste – grov uaktsomhet fra hennes side, at denne er erstatningsbetingende, og at en full avsløring av saken vil kunne få meget ubehagelige konsekvenser for henne selv – og for det offentlige.

...

Hvilke rettslige konsekvenser det vil få at vi har en konkurs som både er ugyldig og ulovlig, vet vi ikke. Vi arbeider imidlertid fortsatt for at boet skal leveres tilbake, og med de meget betydelige midler som foreligger, er det midler nok til oppgjør med kreditorene.”

I nytt brev av 13. april 2005, der sekretariatets varsel om mulig avvisning kommenteres, skriver klagerne videre følgende:

”Klagen gjelder selvsagt ikke ”misnøye med rettssavgjørelser, dels også forhold hvor lovens klagefrist er utløpt” slik De skriver.

Dette må skyldes at De blander sammen vår helhetlige fremstilling av forholdene der man må ha kjennskap til hva som har skjedd fra begynnelsen (for eksempel uansvarlig behandling fra dommerens side høsten 2003) for riktig å kunne vurdere de påklagede forhold som skriver seg fra tiden fra siste årsskifte og frem til nå, dvs. med en klar margin innenfor fristen på 3 mnd.

Dette følger av at rettens kjennelse av 23.12.04 viser at problemstillingen rundt de inhabile medlemmene i bostyret overhodet ikke er berørt med ett ord i denne rettsboken, som er mottatt av undertegnede klager og øvrige kreditorer primo januar 2005.

I det vesentlige gjelder klagen total unnlattelse/passivitet når dommeren lar bobehandlingen fortsette – og ikke følger opp beslutninger/krav fra to skiftesamlinger om å erstatte de to medlemmene av bostyret som er inhabile. ”

Etter å ha utdypet ytterligere anførselene om inhabilitet, kritiserer klagerne dommer C for en rekke unnlattelser, herunder unnlattelse av å gripe fatt i habilitetsspørsmålet. Det anføres at ”klagen gjelder bevisste unnlattelser – i form at total neglisjering av de forhold der kreditorene har stillet krav....”. Bl.a. fremheves det problem klagerne har hatt ved at det fremstår som vanskelig å fremme kjæremål til overordnet instans over avgjørelser som aldri er blitt tatt av dommeren.

Til slutt opplyses at bobehandlingen er innstilt. Klagerne avslutter med følgende:

”Vi opprettholder klagen – og understreker at denne står på egne ben; uavhengig av hva som måtte skje med rettens beslutning om å avslutte og innstille bobehandlingen etter forslag fra det inhabile bostyre, som derfor må være en ugyldig innberetning.”

I brev til Tilsynsutvalget av 4. mai 2005 redegjør dommer C for håndteringen av den angjeldende sak. Dommeren mener hun har gitt saken en meget grundig behandling og kan ikke se at det foreligger grunnlag for den inngitte klage fra A og B. Hva gjelder de fremsatte innsigelsene mot hennes håndtering av habilitetsinnsigelsene mot to av kreditorutvalgsmedlemmene, skriver dommer C følgende:

”Dersom klager var uenig i at retten ikke fant grunn til å skifte ut kreditorutvalget, kunne de påkjært beslutningen, hvilket ikke ble gjort. Klager har jo hele tiden vært assistert av cand.jur. H”.

Embetsleder – I – slutter seg til uttalelsen til dommer C. Uttalelsen siteres nedenfor i sin helhet:

”Det vises til uttalelse fra dommer C datert 4. mai 2005 som jeg kan slutte meg til. Som det fremgår av hennes fremstilling, ble det nyttet rettsmidler mot åpningskjennelsen uten at dette førte frem.

Til skiftesamlingen som ble avholdt 29.11.2004 hadde enkelte kreditorer på forhånd fremsatt flere tema som det skulle stemmes over, herunder inhabilitetsinnsigelse mot kreditorutvalgsmedlemmer. I den forbindelse ble det en tvist om hvilke fordringer som ville ha stemmerett. Dette ble avgjort ved rettens kjennelse. Avgjørelsen innebar at de aktuelle kreditorer ikke hadde stemmerett og følgelig var det ikke grunnlag for å følge opp forslagene fremsatt på skiftesamlingen.

For ordens skyld gjøres det oppmerksom på at inhabilitetsinnsigelsene etter dette ikke ble reist som egen sak gjennom prosesskriv. I så fall ville retten på vanlig måte ha forelagt spørsmålet for bostyrer og deretter avgjort spørsmålet ved kjennelse. For øvrig kan selvfølgelig dommeren også av eget tiltak vurdere om kreditorutvalgsmedlemmene er inhabile, men jeg finner ikke at det foreligger forhold i denne saken som har tilsier at dette burde vært håndtert på en annen måte. Jeg vil i den forbindelse påpeke at det ligger i sakens natur at et kreditorutvalgsmedlem må fratrukke seg ved behandlingen av enkeltspørsmål uten at vedkommende av den grunn blir inhabil til å inneha vervet.”

Det fremstår som klart at klagen i all hovedsak gjelder det forhold at dommer C ikke imøtekom A og B's krav om at to angivelig inhabile medlemmer av kreditorutvalget måtte skiftes ut, og at unnlatelsen av å etterkomme dette kravet har preget den etterfølgende bobehandlingen. Tilsynsutvalget har merket seg at klagerne i alle fall i perioder har hatt juridisk bistand av cand. jur. H, slik at de har hatt anledning til informasjon om fremgangsmåten dersom man vil fremme habilitetsinnsigelser m.v.

For øvrig er det slik at Tilsynsutvalget ikke kan overprøve domstolenes rettslige og faktiske vurderinger i konkrete saker. Rettsavgjørelser og den saksbehandling som ligger til grunn for avgjørelsene, kan bare prøves gjennom anvendelse av rettsmidler (anke, kjæremål, gjenopptakelse). Av domstoloven § 236 fjerde ledd følger det således at det faller utenfor Tilsynsutvalgets kompetanse å vurdere de påklagede forhold. Det er uten betydning for utvalgets prøvelsesadgang om adgangen til å anke har vært benyttet eller ikke. Dette gjelder med særlig styrke i nærværende sak. Isolert sett kunne utvalget gått inn

og vurdert spørsmål som gjelder om klagerne har fått svar på henvendelser, tilstrekkelig veiledning m.v. I denne saken finner utvalget det ikke godtgjort at de ikke har fått tilstrekkelig veiledning, jf også avsnittet foran. Men under enhver omstendighet er det nå utslagsgivende for utvalgets vurdering at bobehandlingen ble innstilt ved rettens kjennelse av 5. april 2005. Denne kjennelsen er påkjært til lagmannsretten. Utvalget legger til grunn at klagerne, i den utstrekning de mener det er begått saksbehandlingsfeil av den art som nærværende klage gjelder, har påberopt dette som grunnlag for kjæremålet. Under enhver omstendighet har de hatt adgang til å gjøre dette, og da kan ikke utvalget nå gå inn og vurdere forholdene.

Tilsynsutvalget for dommere har etter dette fattet slikt enstemmig
vedtak:

1. I den utstrekning klagen gjelder forhold som kan overprøves etter rettspleielovgivningen for øvrig, jf domstoloven § 236 fjerde ledd, avvises klagen.
2. Det er ikke grunnlag for disiplinærreaksjon mot dommer C.

* * * * *

Tilsynsutvalgets vedtak kan ikke påklages etter forvaltningslovens regler. Partene i saken kan bringe utvalgets vedtak inn for tingretten ved søksmål. Søksmålsfristen er to måneder etter at partene ble underrettet om vedtaket. Det vises nærmere til domstoloven § 239.

Kopi av vedtaket sendes embetsleder ved X domstol til orientering.